

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Neživljenjski obrazci

• »Prihodnje leto bo kar 25 let, odkar sem postal strokovni učitelj pri Gostinskem šolskem centru v Ljubljani, letos 1. januarja pa eno leto, odkar sem upravnik hotela Bellevue. Vsa ta leta sem poučeval predvsem strežbo z vsem, kar spada v ta širok poklic (organizacijo strežbe, poznavanje pičač in kuharstvo za natakarje).«

• »Kaj pa vam je od vsega tega najbolj pri srcu? Pa vaš konjiček — kot danes temu rečemo...?«

• »Veste, meni je pravzaprav že samo moje delo konjiček, ker ga rad opravljam, lahko rečem — z veseljem. Moram reči, da uživam v njem in ob njem. To trditev potrjujejo moje zbirke vsega miniaturnega, kar je v zvezi s poklicem, tudi gostinski dekor, znamke itd.«

• »Nedolgo tega ste v kavarni Slon vodili tekmovanje barmanov — amaterjev. Tega še niste omenili. Zanima nas tudi, kaj je pravzaprav barman?«

• »Tudi to je eden od mojih konjičkov. Začel sem poklicno, kot učitelj za pijače na gostinski šoli, danes pa sem predsednik novoustanovljene sekcije barmanov za Slovenijo. To je šlo kar hitro. Na Bellevuju imamo tudi svoj sedež, tu bodo v prihodnjem letu začeli s sistematičnim delom. Kaj so barmani, me vprašate? — To so, ali naj bi bili, mojstri poznavanja pijač, tako kot so kuhanji mojstri v sestavljanju živil v čudovite jedi. Pri nas imamo o barmanih napacno mnenje in predstave. Vsaka pijača, pa še tako enostavna ima svoj — kaj, kdaj, kako? Ker pa smo Slovenci na tem področju še precej neuki, nas čaka veliko delo in nemim, da bomo tudi mi precej pripomogli k pravilnemu pitju, kulturnemu pitju in s tem tudi k zdravemu pitju.«

Slučaj je, da tako govorim tu, na Bellevuju, ki je le sto metrov oddaljen od Pivovarne Union, od Slovina in Fructal-Alka. Vsi trije so v eni občini in morda bo to garancija, da bodo barmani resnično uspeli v svojih prizadevanjih.«

Mario L. Vilhar

1.500 DINARJEV »PLAČE«

V Iskrini tovarni IEZ nekaj delavcev kljub temu, da presegajo delovne obveznosti za desetino, prejema le 1.500 dinarjev osebnih dohodkov. Predstavnik tovarne je povedal, da tudi s prenestitvami ti delavci ne morejo ustvariti večjega dohodka. Očitno tu nekaj ni v redu.

Obrazci, ki so sicer predpisani ter veljajo v celi republiki in s katerimi delovne organizacije prikazujejo svoje poslovne uspehe, so neživljenjski. Da je to res, smo najbolj nazorno videli na sestanku predsednikov delavskih svetov in osnovnih organizacij sindikata ter občinskih predstavnikov sindikata, na katerem so razpravljali o 1.364 delavcih v občini Šiška, ki po teh obrazcih sodeč, zaslužijo mesečno manj kot 1.800 dinarjev. Sestanku je prisostvoval tudi sekretar komiteja občinske konference ZKS Franc Hribar. Skupna ugotovitev je bila, da dejansko le nekaj posameznikov za polno delo v mesecu zasluži manj kot naj bi znašala ekonomska kategorija osebnega dohodka, to je 1.600 dinarjev.

V poročilu o devetmesečnem gospodarjenju podjetij v občini Šiška je zapisano, da 5,5 odstotka zaposlenih prejema manj kot 1.800 dinarjev. Ce ta podatek podrobnejše analiziramo, vidimo, da mora torej precej podjetje poslovati tik na meji rentabilnosti, in da je tista delovna organizacija, ki ne more izplačati svojim zaposlenim vsaj takšnega osebnega dohodka, ki bi zagotovil enostavno reprodukcijo delovne sile, skorajda živila za sancijsko.

Obrazci, s katerimi delovne organizacije prikazujejo rezultate uspešnosti (nemalokrat tudi neuspešnosti) oddelku za gospodarstvo pri občinski skupščini obravnavajo tudi osebne dohodke tistih, ki so bili v bolniškem stališču in tistih, ki niso delali polno število dni v mesecu (odhodi, prihodi, izostajanje z dela). Nemalokrat se potem zgodi še to, da delavec, ki je bil v bolniškem stališču, pozabi primeti potrdilo svojega zdravnika in delovna organizacija mu seveda ne more izplačati takšnega osebnega dohodka, kot mu pripada.

»Krivca« za takšne rezultate, potegnjene iz zbira podatkov iz teh obrazcov, smo torej našli: RAD obrazci — tako se namreč strokovno imenujejo — so neprimerni in zastareli. V nekaterih podjetjih pa so krivci tudi odgovorne osebe, ki jim lahko pripisujemo malomarnost, da so poslali na občinski oddelek za gospodarstvo takšne podatke. Ko človek lista po teh obrazcih, se mu namreč nehote vrine misel, da so ponekod naredili vse skupaj z »levo roko«. Malo več življenske realnosti v takšnih in podobnih poročilih ne bi škodilo!

Ta sestanek je pokazal dvoje: situacija v podjetjih le ni tako kritična, kot je sprva kazalo in dogovorili so se, da bodo sami sestavili obrazec za bolj življenjsko prikazovanje podatkov. S tem seveda še niso odpravili vseh problemov, ker v naši občini še vedno obstajajo delovne organizacije, ki delavcem za polno število ur ne morejo (ali pa nočejo!) izplačevati dohodka, ki bi bil višji od 1.600 dinarjev. Naloga vseh družbenopolitičnih organizacij v občini je, da se »pozabavajo« s temi kolktivimi in ugotovijo ali dejansko obstojajo delovna mesta, ki niso vredna niti toliko, da bi zaposlenemu zagotovljala dostojno življeno.

S. Matelič

KUHAR – UMETNIK

Pred kratkim je bila v planinski koči Rašica nevsakdanja slovesnost. Sodelavec GP Megrad (TOZD družbeni standard), JANEZU PERDANU so ob tej priložnosti podelili za dosedanje delo največje kuhrske jugoslovanske priznanje — »Posebno diplomo zveze kuharjev Jugoslavije«, ki jo podeljuje poslovno združenje hotelskih podjetij Jugoslavije.

Dvainštiridesetletni kuharski mojster, popularni Džoni, ima že lepo zbirko: 4 pokale, 31 zlatih, 7 srebrnih in 2 bronasti medalji, ki jih je dobil za svoje vrhunske stvaritve na kuhrske tekmovanjih v Jugoslaviji, Nemčiji, Avstriji, Franciji, Svidi in Angliji.

Na razstavah oziroma tekmovanjih so obiskovalci občudovali tudi umetniško stran njegovih izdelkov, ki so bile prave kiparske umetnine. Tudi za to je razloga — umetniški duh tega kuhrskega mojstra se je kiparsko oplemenil pri naših znanih slovenskih kiparjih — Karlu Putrihu, Janezu Boljki in Tonetu Lapajnetu.

Brkova sarma

Predraga Stojanoviča (ki pa sliši raje na ime Brko) verjetno mnogi med vami že poznate. Malokdo pa ve, da je naš Brko poleg tega, da je aktiven družbenopolitični delavec na terenu, v občinski SZDL in drugod, tudi izvrsten kuhar. Tisti, ki so že poskusili njegovo sarmo, pravijo, da ji ni para. In ker se bližajo prazniki, je Brko popustil ter nam za hipec odpri svojo zakladnico recepturo. Tokrat objavljamo njegovo recepturo, po kateri pripravlja prave, srbske sarme. Poskusite, morda bo pa šlo ...

Takole gre. Potrebujete:

3 kg zelja v glavah,

80 dkg mletega mesa — govedine ali svinjine

Meso je treba preprážiti, da izgubi rdečo barvo. Dodati je treba eno čebulo, malo riže, popra in soli po okusu, eno jajce. To zmes zavijemo v dobro oprane listje zelja. Na dno lonca, ne ponve, je treba položiti nekaj listov zelja in nanje položiti sarme drugo poleg druge. Sarmo nato pokrijemo z zeljnimi listi in jih obložimo s koščki slanine ali prekajenimi suhimi rebrcami. Sarmo lahko vložimo v več »nadstropij«, odvisno od tega, kako velik je lonec. Nato vlijemo toplo vodo, pridamo lovotor list, zrno popra ter rdečo papriko in mast (tu ne velja načelo varčevanja). Lonec pokrijemo s pokrovko, da sarma občutí in ga postavimo v pečico, ne na ploščo štedilnika. Za dodatek ko je sarma skuhana, pripočram še nekoliko prezganja.

union UP PIJO

tribuna 11